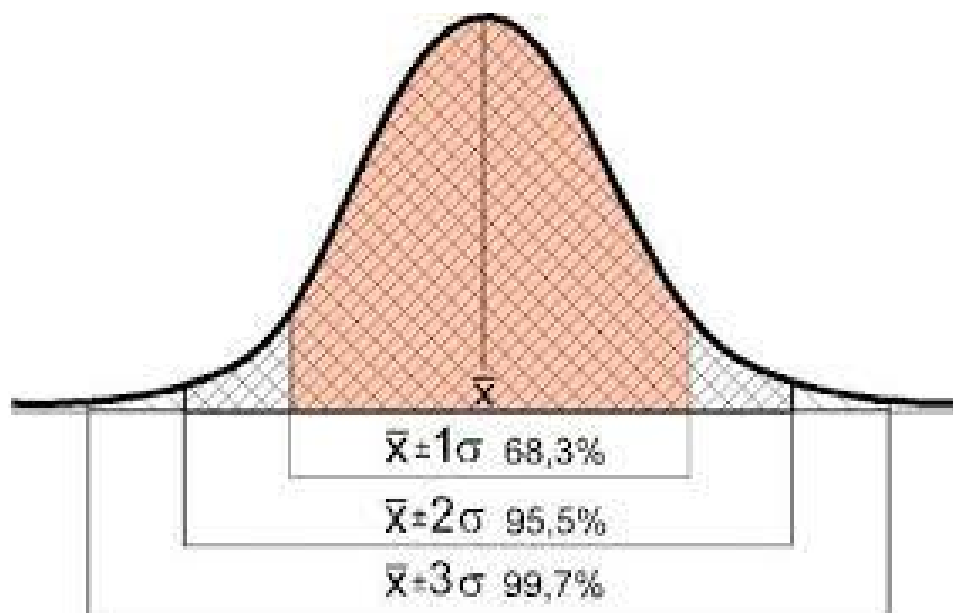

Intervenció preventiva a l'educació infantil per minoritzar dificultats d'aprenentatge a primària

Francesc Mena
Seminari pràcticum
Màster de psicopedagogia

Susan R. Sandall e Illene S. Schwartz
Prólogo de Gerardo Echeita

Apoyar paso a paso

el aprendizaje de niños y niñas con necesidades especiales en el aula de infantil

	estrategias específicas
	oportunidades integradas
	un aula de calidad
	ajustes del currículo

Kaleida FORUM

Intervenció preventiva a l'educació infantil per minoritzar dificultats d'aprenentatge a primària

els noms de la classe <https://www.youtube.com/watch?v=T41Czu1o0Ro>

psicomotricitat en anglés <https://www.youtube.com/watch?v=VHZidvpuc1E>

Presentació

1. Avenços mèdics, pedagògics, psicològics, lingüístics justifiquen les intervencions a infantil.
2. Que entenem per necessitats educatives especials, Dificultats d'Aprenentatge, alumne de risc, America i Europa
3. Emfasi en intervenció d'alumnes "de risc" en desenvolupar "DA"
4. Intervenció psicopedagògica
5. Normativa i programes

Intervenció preventiva a l'educació infantil

**Avenços mèdics,
pedagògics, psicològics,
lingüístics justifiquen les
intervencions a infantil**

Intervenció preventiva a l'educació infantil

L'informe Faros, dut a terme per l'Hospital de Sant Joan de Déu el 2010,

http://faros.hsjdbcn.org/sites/default/files/1774.2-faros4_catala_1.pdf

explica que hi ha **“un percentatge de nens que no aconseguen llegir i escriure**

i que els primers símptomes acostumen a aparèixer en edat infantil,

s' incrementen i manifesten clarament a primària, i

s'agreugen i fossilitzen a secundària.

La intervenció més efectiva és aquella que incideix en els mecanismes cerebrals més bàsics que intervenen en un aprenentatge. Els nens amb trastorns de l'aprenentatge pateixen i tenen baixa autoestima com a resultat de les seves dificultats”

Intervenció preventiva a l'educació infantil

competències implicades en l'aprenentatge de la lectoescriptura

<http://www.ccma.cat/324/El-Binding-un-metode-innovador-perque-els-infants-superin-les-dificultats-de-lectura/noticia/2243023/>

BALLESTER I BONET

Racó científic

Logopèdia preventiva: Competències prèvies del llenguatge escrit. Implicacions en l'aprenentatge de la lectura i l'escriptura (2a part)

Mònica Ballester, col. 08-1768 i Núria Bonet, col. 08-0142

L'escola té la tasca d'ensenyar a llegir i a escriure els nens i nenes. Hi ha una gran diversitat de maneres de fer-ho entre unes escoles i altres, però, en general, es percep una mena de pressa perquè la criatura n'aprengui com més aviat millor. Tanmateix, veiem que els resultats en competència lectoescriptora en el nostre país no són gens encoratjadors.

No hem d'oblidar que llegir i escriure són unes activitats molt complexes i abstractes que fem els humans i que no s'aprenen de forma natural, com el llenguatge parlat, sinó que requereixen un procés d'Instrucció de llarga durada.

També hem de tenir present que abans dels cinc anys i mig, els nens i nenes estan en ple període de maduració i desenvolupament de les seves capacitats i habilitats de llenguatge, visuals, auditives, psicomotrius, etc.

De vegades, pretendre ensenyar la lectoescriptura (LE) en les edats d'educació infantil, abans dels 6 anys, fa que molts nens i nenes no hagin assolit encara els prerequisits necessaris per poder fer aquest aprenentatge de manera que quedi ben instaurat.

El temps que s'inverteix a l'escola per a la instrucció de la LE en aquestes edats, començant ja des de P-3, ve en detriment de donar als infants l'estimulació i la guia que realment necessiten per afavorir la seva evolució i maduració íntegres.

Hi ha mestres que són conscients d'aquest fet i ells mateixos expressen: "Ens sentim pressionats. Avui en dia toquem tantes teclat al llarg del curs que no queda temps per a les quatre nocions bàsiques i que realment faciliten l'aprenentatge."

Com a conseqüència tenim criatures que comencen a llegir i a escriure molt aviat, però que segueixen patrons incorrectes o inestables, amb errors que queden fixats i després costen molt de solucionar, que fan una lectura mecànica sense comprendre-la, i, sovint, passen a llegir i a escriure els creix rebuig o els genera fatiga.

En aquest treball us presentem les bases que han de tenir nens i nenes prèviament a l'aprenentatge de la LE, és a dir, allò que

els aportarà les **competències imprescindibles per aprendre a llegir i a escriure** de la forma més senzilla, ràpida i eficaç.

Definim quatre pilars que, al nostre entendre, constitueixen una sòlida base per construir un bon aprenentatge de la LE: **la Motivació, el Llenguatge Oral, el Pensament i la Representació Gràfica/Cos i Espai.**

Considerem aquests quatre blocs com una sola realitat. Són quatre aspectes que es desenvolupen al mateix temps, que s'alimenten els uns als altres, i la criatura se'ls fa seus com una sola cosa.

L'infant s'anirà manifestant més o menys destre, o amb més o menys preferència, en uns o altres àrees, però els adults sabem que s'han d'anar desenvolupant totes en conjunt de la manera més equilibrada possible.

Tots quatre pilars són necessaris i imprescindibles i, per les seves característiques, creiem que poden ser incorporats explícitament en els currículums escolars, per fer les programacions, avaluacions i el seguiment de cada nen.

Intervenció preventiva a l'educació infantil

competències implicades en l'aprenentatge de la lectoescriptura

<http://www.ccma.cat/324/El-Binding-un-metode-innovador-perque-els-infants-superin-les-dificultats-de-lectura/noticia/2243023/>

BALLESTER I BONET

De vegades, pretendre ensenyar la lectoescriptura (LE) en les edats d'educació infantil, abans dels 6 anys, fa que molts nens i nenes no hagin assolit encara els prerequisits necessaris per poder fer aquest aprenentatge de manera que quedi ben instaurat.

El temps que s'inverteix a l'escola per a la instrucció de la LE en aquestes edats, començant ja des de P-3, va en detriment de donar als infants l'estimulació i la guia que realment necessiten per afavorir la seva evolució i maduració íntegres.

Intervenció preventiva a l'educació infantil

competències implicades en l'aprenentatge de la lectoescriptura

<http://www.ccma.cat/324/El-Binding-un-metode-innovador-perque-els-infants-superin-les-dificultats-de-lectura/noticia/2243023/>

BALLESTER I BONET

MOTIVACIÓ

Jugar no és només un recurs "per a", sinó que en si mateix aporta l'estimulació necessària per a la maduresa visual, psicomotriu, cognitiva... i es **desenvolupa la capacitat simbòlica**, prèvia a la representació del llenguatge i, en major grau, en la lectura i l'escriptura

CONTES I CANÇONS: Repetir, rutinitzar,...

PENSAMENT

Interiorització, memòria, atenció

LLENGUATGE ORAL

comunicació, pràxies, audicions, percepció auditiva

REPRESENTACIÓ GRÀFICA

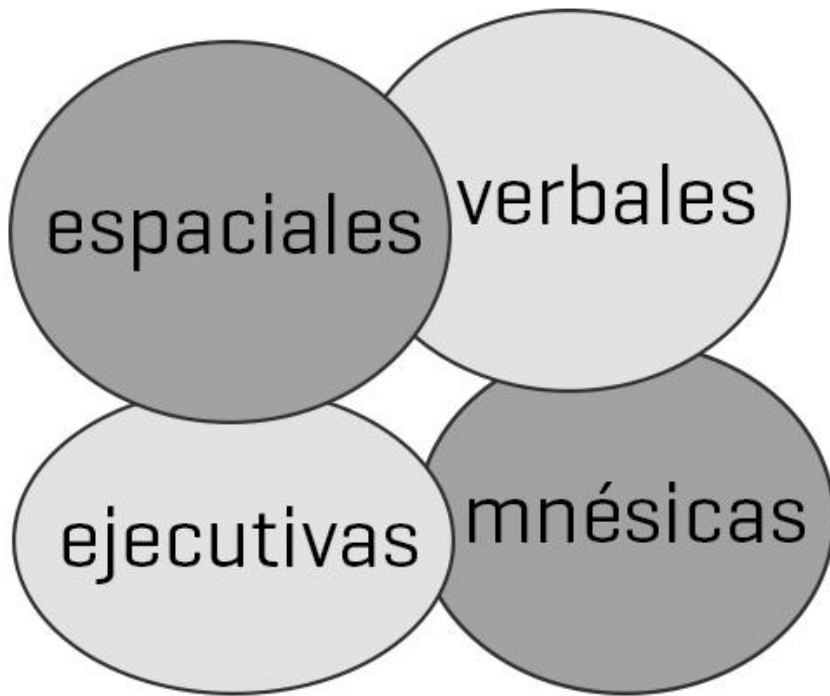
dibuixos, còpia, traç, evolució perceptiva

Intervenció preventiva a l'educació infantil

Competències Implicades en les matemàtiques.

Habilidad
multifactorial que
implica capacidades...

Cociente intelectual
Memoria de trabajo
Funciones ejecutivas
Habilidades visoespeciales y visoperceptivas
Atención
Lectoescritura
Habilidades numéricas y de cálculo

Contar [etapa infantil]
Numeración de puntos [etapa infantil]
Sistema base 10
Transcodificación numérica
Cálculo mental y escrito: exacto y aproximado
Situación de números en una línea numérica
Estimación perceptiva de cantidades
Resolución de problemas con enunciado verbal

Intervenció preventiva a l'educació infantil

CONSIDERACIONS

Herència en el desenvolupament:

F Jacob: una **part tancada** del codi genètics imposa unes condicions genètiques.

La part oberta: Conjunt de potencialitats que no es poden desenvolupar totalment sense una influència del medi. Llenguatge. Música. Establir vincles emocionals,.. Tot plegat és condicionat per l'entorn, d'aquí la importància d'un entorn enriquidor a l'escola i fins i tot compensatori.

Com condiciona l'entorn: Enriquidor, Aprenentatge vicari o aprenentatge social. Modelatge.

Intervenció preventiva a l'educació infantil

Neurociència, teories evolutives i desenvolupament

- 2 a 4 anys explosió "alerta lingüística" de Chomsky.
<https://www.youtube.com/watch?v=NK7yvOaIPOk>
- 4 a 7 anys etapa alerta en matemàtiques
- Fins als 6/7 anys **teories de percepció visual**, Frostig i [Barraga](#)
- Models habilitadors d'EE centrant-se en àmbits evolutius: Guia Battelle
- Psicomotricitat relacional
https://www.youtube.com/watch?v=Drd-m_pg1UA
- Joc simbòlic <https://www.youtube.com/watch?v=utoCtXyIlms>

Intervenció preventiva a l'educació infantil

Frostig: percepció visual (alumnes entorns poc rics)

El programa per al desenvolupament de la percepció visual (Marianne Frostig) considera que la percepció visual no és només la facultat de veure de forma correcta, sinó de reconèixer i discriminar els estímuls visuals i interpretar-los, associant-los amb experiències anteriors, 5 facultats:

Coordinació viso-motora: capacitat de coordinar la visió amb les mans o els peus, o resta del cos de forma ràpida i precisa

Percepció figura-fons: capacitat de percebre amb més claredat allò que atreu l'atenció

Constància de forma: capacitat per reconèixer els objectes per les seves propietats invariables

Percepció de les relacions espacials: Aquesta capacitat i la següent són imprescindibles per a la comprensió dels conceptes de nombre, magnituds, distàncies, etc., per deixar l'espai correcte entre les lletres i paraules, etc. Es pot desenvolupar fent exercicis de reconeixement de la posició del seu cos pel que fa als objectes

Percepció de la posició en l'espai: El mateix però amb relació amb el propi subjecte

Intervenció preventiva a l'educació infantil

**Que entenem per necessitats
educatives especials, Dificultats
d'Aprenentatge, alumne de risc,
Amèrica i Europa ?**

Intervenció preventiva a l'educació infantil

A CATALUNYA: ALUMNES PER SER VALORATS COM NEE PREVI A L'ESCOLARITZACIÓ

DETECCIÓ: Pediatria, Llars d'Infants, CDIAP, Serveis Socials, ONCE, CREDA.

Orientació a les famílies per que al·leguen nee

Avaluem per prendre decisions

EAP

Tècnic Departament d'Ensenyament en avaluació psicopedagògica

Avaluació administrativa:

nee, identificar nee i SCD (situació social desfavorida)

donar suports : Autonomia (auxiliars) (EIS / IA) ,Recursos TIC

CREDA o ONCE psicopedagogs especialitzats col·laboren

Alumnes amb alteracions sensorials, discapacitat, o retard evolutius importants o Alteracions evolutives tipus TEA o TGD

Dictamen d'Escolarització: L'EAP dictamina la modalitat d'emplaçament educatiu de l'alumne a infantil molts problemes d'Etiqueta: Retard maduratiu sense etiologia pròpia.

GUIA BATELLE

ÁREAS

Personal social.

Mide las capacidades y características que permiten al niño establecer interacciones sociales significativas.

Adaptativa.

Mide la autonomía en el aseo, vestido y en la alimentación y la capacidad del niño para prestar atención y para asumir responsabilidades.

Motora.

Mide la capacidad para usar y controlar los músculos del cuerpo.

Lenguaje.

Mide el lenguaje comprensivo y expresivo.

Cognitiva.

Mide las capacidades y habilidades de naturaleza conceptual.

Guía Batelle subescales

Personal social.

Interacción con el adulto
Expresión de sentimientos/afecto
Autoestima
Interacción con compañeros
Desenvoltura Rol social.

Cognitiva.

Discriminación perceptiva.
Memoria.
Razonamiento y habilidades académicas.
Desarrollo conceptual.

Adaptativa

Atención
Comida
Vestido
Responsabilidad personal
Aseo

Motora.

Control muscular
Coordinación corporal
Locomoción
Motor fino.
Motricidad perceptiva.

Lenguaje.

Lenguaje comprensivo.
Lenguaje expresivo.

SUMARIO DE PUNTUACIONES

Perfil

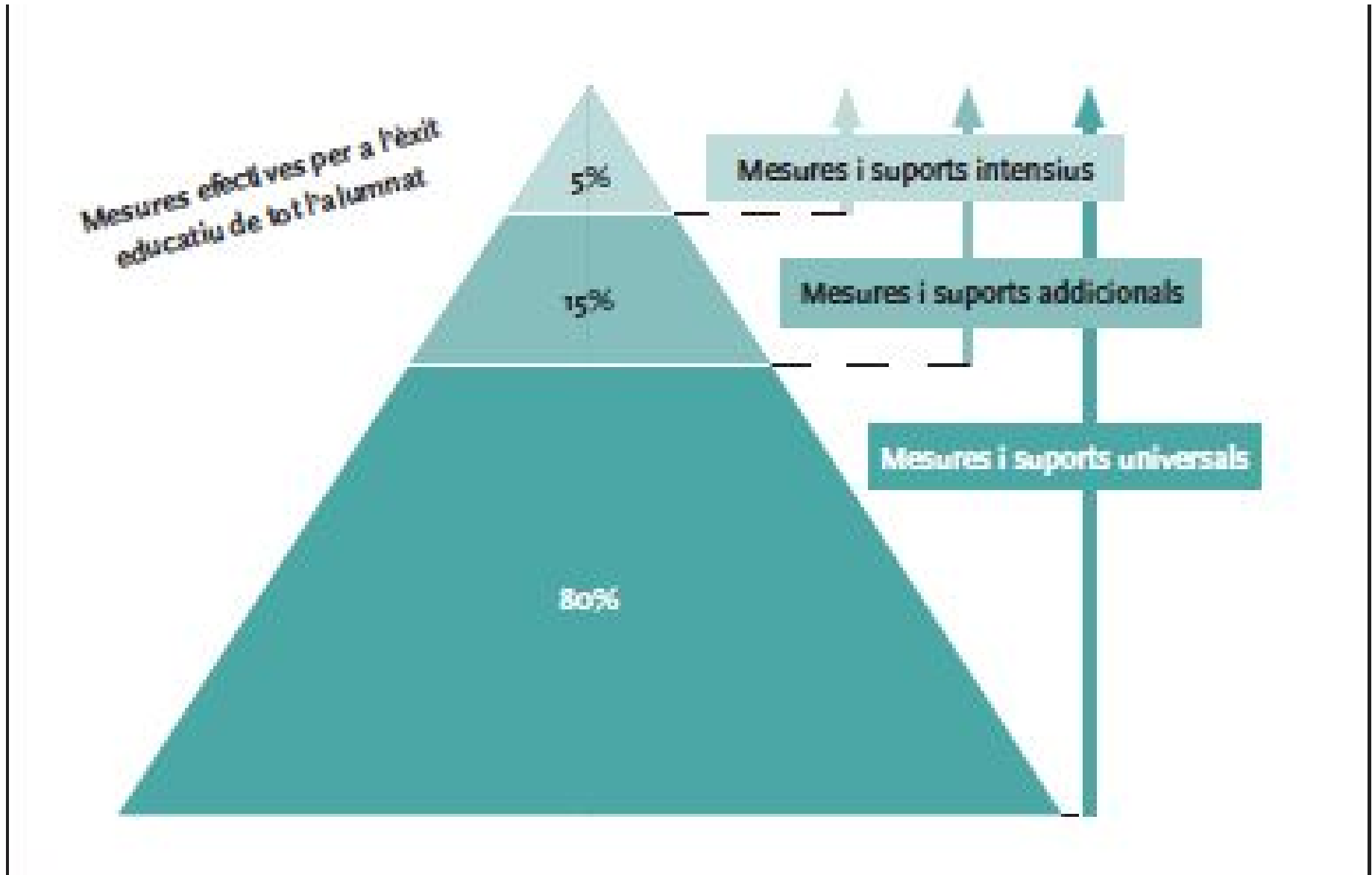
Area	Componentes del BDI	Puntuación bruta	Percentiles (Tablas N-2 a N-52)	Puntuación estándar α CD/ECN (rodar una)	Equivalentes de edad en meses (tablas N-53 a N-65)	Perfil														
						-5.0	-4.0	-3.0	-2.0	-1.0	0.0	+1.0	+2.0	+3.0						
Personal/social	Interacción con el adulto	36	49	100																
	Expresión de sentimientos/afecto	24	42	97																
	Autoestima	27	41	97																
	Interacción con los compañeros	28	34	94																
	Desenvoltura	12	36	95																
	Rol social	17	20	87																
	Total Personal/social	144	39	96	51															
Adaptativa	Atención	20	31	92																
	Comida	27	61	104																
	Vestido	14	1	65																
	Responsabilidad personal	11	27	91																
	Aseo	9	4	74																
	Total Adaptativa	81	10	81	45															
Motora	Control muscular	12	NA	NA																
	Coordinación corporal	20	1	65																
	Locomoción	20	1	65																
	Puntuación Motor grueso	52	1	65	25															
	Motor fino	33	47	99																
	Motricidad perceptiva	32	90	119																
	Puntuación Motor fi./no	65	90	119	59															
	Total Motora	117	26	90	47															
Lenguaje	Receptivo	41	56	102	55-56															
	Expresivo	49	48	99	54															
	Total Lenguaje	90	54	102	54															
Cognitiva	Discriminación perceptiva	20	72	109																
	Memoria	17	58	103																
	Razonam. y habilidades académicas	17	31	92																
	Desarrollo conceptual	21	49	100																
	Total Cognitiva	75	42	97	53															
Total BDI		507	47	99	53															

Figura 4.6. Resultados del BDI de Mary.

Intervenció preventiva a l'educació infantil

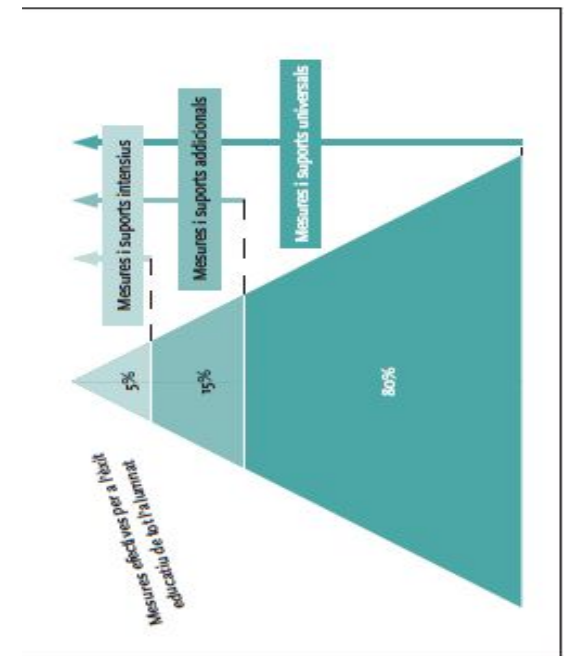
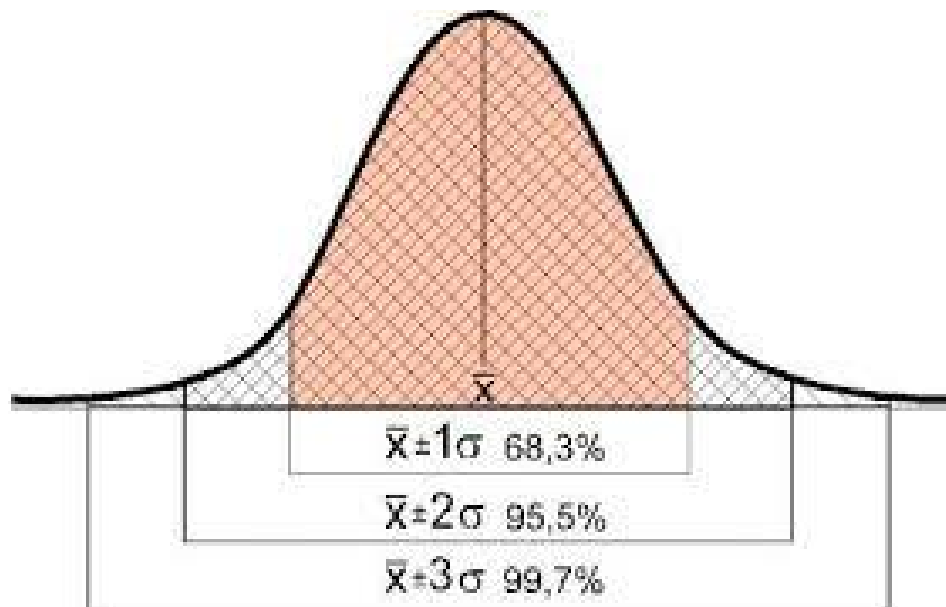
Equitat en ensenyament

Intervenció preventiva a l'educació infantil

Alumnat de "risc" de presentar Dificultats d'Aprenentatge
Identificar els alumnes en situació de risc Dificultats d'etiquetes:
Transculturalitat, matrimonis mixtes, ètnia minoritària, pobresa, adopció.
A més afegir altres alumnes que observem a l'aula, mucositats, inhibició,
retard de llenguatge, otitis. oclusions oculars, alteracions
conductuals, antecedents familiars de salut mental i de discapacitat
cognitiva.

Cal minoritzar les dues franges, però sobre tot la més grossa i pel costat més gros (zona de franja)

Intervenció preventiva a l'educació infantil

DA vs nee Diferències Amèrica i Europa

https://www.european-agency.org/sites/default/files/inclusive-education-and-classroom-practices_iec_p-es.pdf

A Chile

EDUCACIÓN INCLUSIVA

1 de cada 5 niños

posee una
NEE
(Necesidad Educativa Especial)

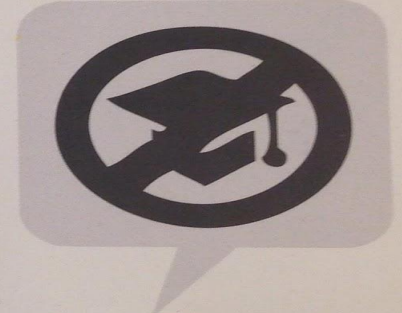
¿Qué hace el actual sistema educativo?

Segrega

Discrimina

Niega el derecho a la educación

¿Qué pasa en los colegios inclusivos?

Desarrollan habilidades

Aumentan la

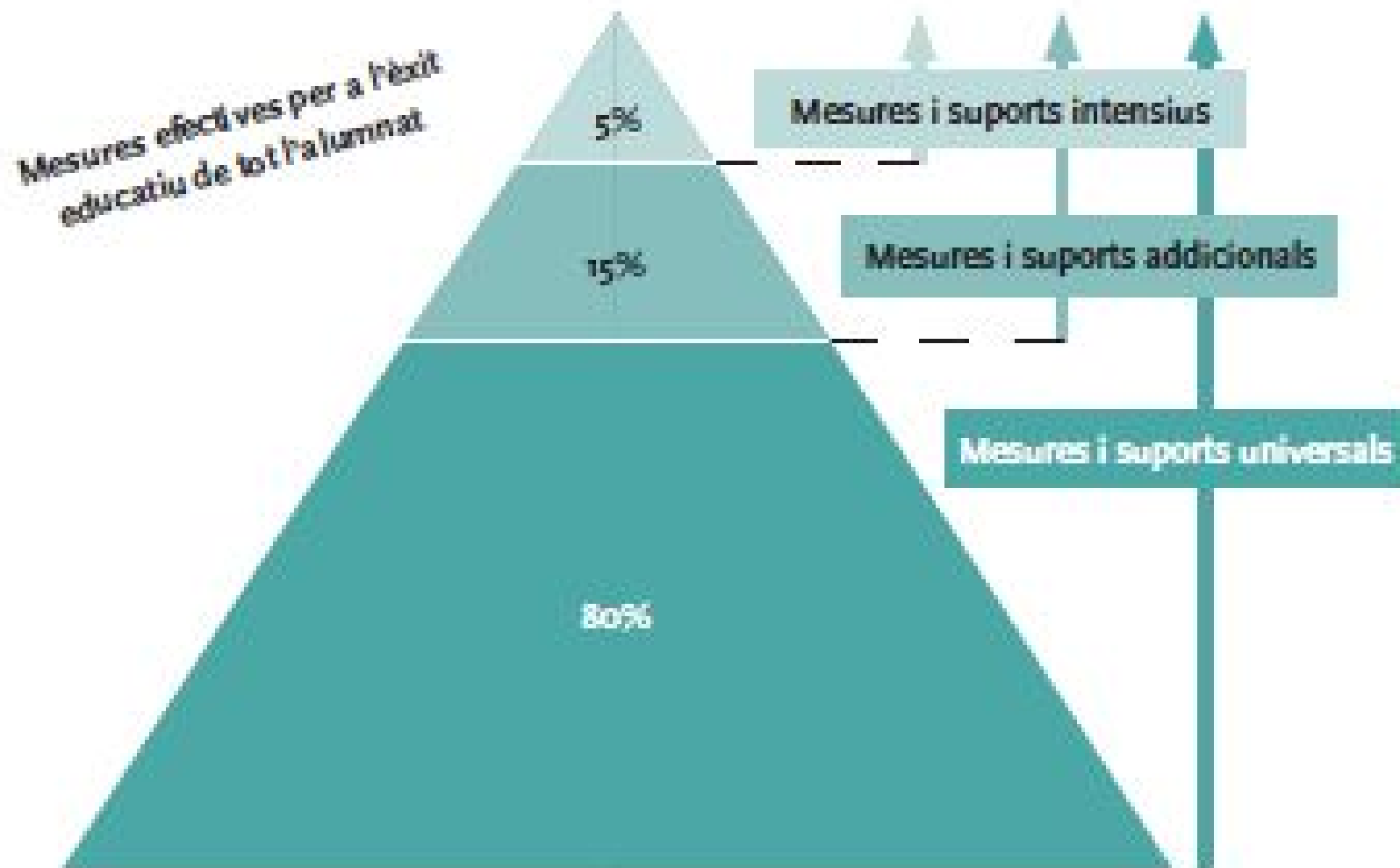
Genera una

Intervenció preventiva a l'educació infantil

**Emfasi en intervenció
d'alumnes "de risc" en
desenvolupar "Dificultats
d'Aprenentatge"**

Intervenció preventiva a l'educació infantil

Equitat en ensenyament

Intervenció preventiva a l'educació infantil

INTERVENCIÓ A L'ESCOLA DES D'UNA VISIÓ HABILITADORA

Des de l'escola cal contribuir a la inclusió dels alumnes a més de col·laborar alhora amb l'habilitació de TOTS els alumnes

Intervenció preventiva a l'educació infantil

INTERVENCIÓ A L'ESCOLA DES D'UNA VISIÓ HABILITADORA

1 AULA D'EDUCACIÓ INFANTIL DE QUALITAT

L'aula ha de ser un espai seguritizador, cal un horari clar i previsible. Usar imatges i pictogrames per establir rutines, anticipar activitats que passaran en altres moments.

Aula plena de referents visuals però que no son una decoració sino per comprendre el que es diu a l'aula. millorar la comunicació i la comprensió del mon que els envolta.

<https://www.youtube.com/watch?v=VErd0LArRiY>

us de pictos per alumne amb dificultats de comunicació

<https://www.youtube.com/watch?v=hiZGUXKmA8o>

<https://www.youtube.com/watch?v=ch72kV3LXog>

COMUNICACIÓ MULTISENSORIAL:

Pictogrames i referents visuals: Ajuden a planificar la sessió, a entendre com s'organitza la setmana, que fem quan sortim, on anem (tot plegat ajuda a entendre) el mes, el temps, si només parlem i interaccionem amb els que tenen llenguatge, cada cop serà més gran l'escletxa.

Començar l'activitat quan alguns nens estiguin ja preparats.

Davant del dubte, ensenyar la rutina.

12:30-
13:00

PATI

13-
15:00

MENJADOR

PSICO

15:00
16:30

AULA

FILOSOFIA

Intervenció preventiva a l'educació infantil

INTERVENCIÓ A L'ESCOLA DES D'UNA VISIÓ HABILITADORA

1 AULA D'EDUCACIÓ INFANTIL DE QUALITAT

Diversificació tipus activitat: Directivitat versus "laissez faire". Mantenir un equilibri entre les activitats iniciades pel nen i les dirigides per l'adult

Diversificació de les activitats: paper i llapis, però també jocs de taula, jocs de falces, grup psicomotriu, activitats reglades al pati fora de l'horari d'esbarjo.

Agrupaments: gran grup, parelles, petit grup habilitador, agrupaments amb altres nivells per fer tallers. Alguns alumnes tenen intervenció Individual (CREDA, CRE; CRESI)

Dissenyar una diversitat de racons fàcils de controlar i amb límits clarament definits

Intervenció preventiva a l'educació infantil

INTERVENCIÓ A L'ESCOLA DES D'UNA VISIÓ HABILITADORA

1 AULA D'EDUCACIÓ INFANTIL DE QUALITAT

El mestre:

- **Planificar activitats que permetin diferents tipus de resposta**
- **Recolzar la participació**
- **Mantenir unes expectatives altes**
- **Ser coherents**
- **Proporcionar instruccions apropiades i clares**
- **Proporcionar retroalimentació quan els nens participen**
- **Modelar als nens la conducta esperable en els moments de les transicions**

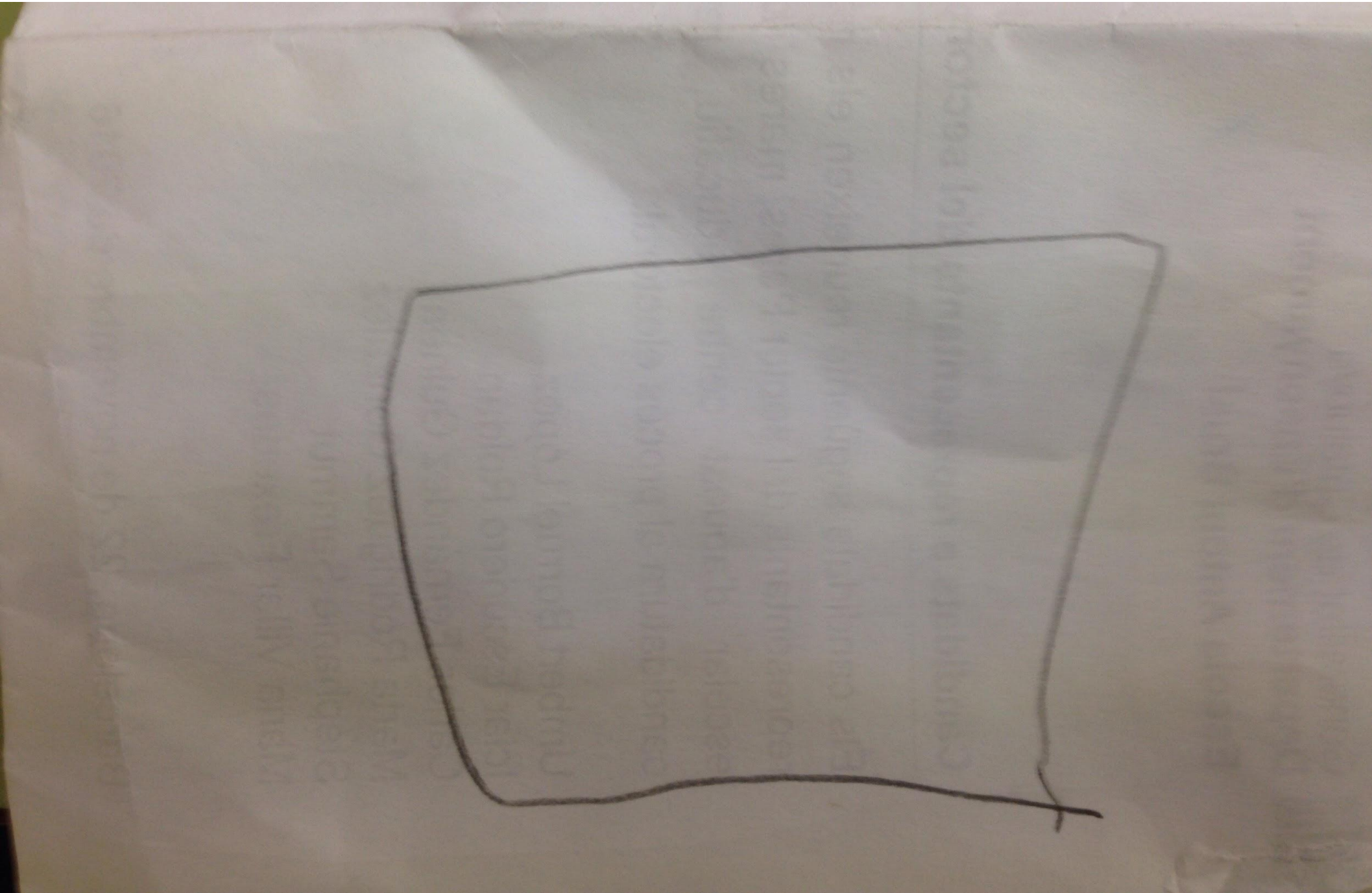
Intervenció preventiva a l'educació infantil

INTERVENCIÓ A L'ESCOLA DES D'UNA VISIÓ HABILITADORA

2 ADAPTACIONS CURRICULARS (es poden recollir en un PI o no)

- **Recolzament ambiental:** Modificar l'entorn físic, social i temporal per promoure la participació, la implicació i l'aprenentatge.
- **Adaptació de materials:** Modificar materials per millorar l'ús autònom.
- **Simplificació de l'activitat:** Fer una tasca complexa més senzilla o dividir-la.
- **Preferències del nen:** Identificar les activitats preferides del nen per a que aprofiti les oportunitats proporcionades per l'activitat.
- **Materials especials:** que fa la mestra, no hi ha al mercat.
- **Recolzament adult:** Fer de model, unir-se al joc, animar al nen.
- **Recolzament iguals.** Modelar. Emparellar un nen per a que l'ajudi, treball en petit grup (racons, psicomotricitat relacional,..)
- **Recolzament invisible:** Organitzar situacions que passen com de casualitat.
-

Ex: dibuix alumne TEA 5 anys

Ex: adaptació feina alumnes TEA 5 anys

Intervenció preventiva a l'educació infantil

Prioritats intervenció psicopedagògica a P3

Es un any d'acollida, prioritat l'adaptació, si es passen proves a partir del segon trimestre, molta cura en les observacions les primeres setmanes, pot haver histrionismes, quadres aguts de patiment, reptes evolutius als que la família no ha preparat,..

Cal treballar molt bé l'adaptació dels alumnes, identificant els alumnes de més risc en l'adaptació

Llenguatge: Cal treballar la comunicació: referents visuals de qualitat i explicats i usats pels mestres i els alumnes

Pictos i signes naturals si ens fa la impressió que algun alumne perd alguna cosa. Mudeses electives,...

Percepció visual: alumnes transculturals, amb oclusions o amb ametropies no detectades poden perdre part de la informació que es dona a l'aula, cal assegurar-nos que tothom accedeix, això es pot fer treballant en petit grup els referents visuals de l'aula.

Conte amb l'efecte Mateu: En les ràtios actuals a infantil poden haver nens invisibles a dins d'una aula. Sobre tot si hi ha TGC o nens amb molt bon llenguatge, cal planificar activitats per a que tots rebin equitativament

Intervenció preventiva a l'educació infantil

Prioritats intervenció psicopedagògica a P4

Objectiu terminal a final de curs:(fa 25 anys)

5 colors, 5 números, 5 vocals.

Percepció visual i abstracció: L'alumne identifica paraules en global, o inicials del seu nom o d'altres companys.

conèix els números de l'1 al 5,

comença a categoritzar, colors, formes,...

Llenguatge: Han d'incorporar connexions, per fer frases en estructures, si hi ha dislàlies començar a treballar els sons racons del buf,..

Agrupaments: Fomentar l'aprenentatge entre iguals, els companys son bons models de llenguatge i per imitació.

Identificar els alumnes menys participatius i anar fomentant la seva incorporació, treballant- l'adult de manera activa.

Intervenció preventiva a l'educació infantil

Prioritats intervenció psicopedagògica a P5

- Llenguatge, molt d'emfasi amb les dislàlies.
- Consciència fonològica, categorització lletres amb sons. <https://vimeo.com/154747308> (Enriqueta Garriga)
- Raonament abstracte i matemàtiques, impulsar-ho però no tot ha de passar per la llibreta i el llapis
- Cal revisar i organitzar grups específics (xerrameques, boti boti,..)

Intervenció preventiva a l'educació infantil

Curriculum 2n cicle Educació Infantil

pag 71 qui apren?

Atendre adequadament la diversitat de l'alumnat és incompatible amb planificar activitats o fer propostes en les quals tots els alumnes hagin de fer el mateix al mateix temps.

En canvi, les **activitats flexibles, en petit grup, o altres** on el protagonisme recau directament sobre l'infant, com ara tallers, racons i projectes, són les que millor faciliten aquesta resposta educativa a les diferents particularitats de tots els infants

Les interaccions entre infants són elements generadors d'aprenentatge i desenvolupament. Quan els infants tenen l'oportunitat de compartir amb els seus iguals propostes, consignes, materials o situacions, és a dir, a través de la interacció, es plantegen conflictes cognitius que permeten treure conclusions, veure relacions, establir patrons... és a dir, aprendre. Permetre que alumnes amb més destreses o iniciativa donin suport a altres alumnes és un fet afavoridor per a totes dues parts. Per tant, cal afavorir una **gestió d'aula que potenciï les interaccions** entre infants.

Intervenció preventiva a l'educació infantil

ORIENTACIONS SEP (Suport Educatiu Personalitzat) Es pot fer a P4 i P5. EL SEP fa agrupaments homogenis d'alumnat de risc.

SEP per alumnes amb necessitats de suport puntual.

Exemplificació Suport Educatiu Personalitzat

Intervenció preventiva a l'educació infantil **Programes a Educació Infantil**

Programes i orientacions per organitzar grups SEP matemàtiques “etapa crítica de 4 a 7 anys”

<http://srvcnpbs.xtec.cat/creamat/joomla/index.php/sep/72-documents-sep/846-material-de-suport-per-al-l-sep-educacio-infantil-matematiques>

punts importants de mates i indica alertes a finals de P4 i de P5

http://srvcnpbs.xtec.cat/creamat/joomla/file/SEP_punts_focals.pdf

programació aspectes matemàtics

http://srvcnpbs.xtec.cat/creamat/joomla/file/SEP_El_taula_resum.pdf

Llenguatge i lectoescriptura

[“Phonemics Wareness in Young Children”](#), de Marylin J. Adams, Barbara R. Foorman,

[Ingvar Lundeborg i Terri Beeler. Adaptació al Català de l'Enriqueta Garriga](#)

[Previs lectoescriptura \(web dra Teberosky\)](#)